No. 116. 1839.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS- BLAD.

Vrijdag 17 Mei.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 14den Mei.

Bij eene ordonnantie van heden door den minister van justitie, *Teste*, in de kamer der pairs medegedeeld, is deze kamer tot hof van justitie geconstitueerd, om onderzoek te doen naar het jongste oproer en regt te spreken over de daarin betrokken personen. Na de voorlezing der ordonnantie, werd de openbare zitting opgeheven en heeft de kamer zich onmiddelijk als geregtshof vereenigd.

In de kamer der afgevaardigden is heden de keus voor eenen president gedaan. Het linker centrum had tot haren kandidaat den heer *Thiers* gekozen. Bij de eerste stemming, waarbij de volstrekte meerderheid 212 stemmen was, kreeg deze dan ook 201 stemmen, en de heer *Sauzet* 199; de heer *Dupin* 10 en de heer *Lamartine* 5 enz. Bij de tweede stemming echter, toen de volstrekte meerderheid 213 stemmen was, verkreeg de heer *Sauzet*, door de stemmen die voor de heeren *Dupin* en *Lamartine* verloren waren gegaan, juist dit getal; de heer *Thiers* slechts 206. De heer *Sauzet* is alzoo tot president der kamer verkozen.

De rust is in de hoofdstad geheel hersteld, en in den afgeloopen nacht geen oogenblik gestoord geworden. Van wege de militaire autoriteit waren de uitgestrektste maatregelen genomen, om eene nieuwe poging tot opstand onmogelijk te maken. Men heeft de troepen een kordon rondom de wijk St. Martin doen trekken, hetwelk al meer en meer beperkt werd, zoodat de opstandelingen zich van alle zijde omsingeld ziende, besloten den kamp op te geven, en met wegwerping hunner geweren, met welke het hun onmogelijk zou geweest zijn te ontkomen, zich onder de menigte verschuilden of de vlugt namen.

Algemeen wordt er lof toegezwaaid aan de houding der troepen en aan hunnen ijver, zoo wel als aan die der nationale garde ter beteugeling van deze plotselinge, maar krachtige en stoute poging tot opstand.

Alhoewel de rust reeds gisteren namiddag ten vijf ure hersteld was, hebben de opstandelingen tot op dat uur echter nog verscheidene pogingen beproefd, doch die allen mislukt zijn. Na de opruiming van de barikade op de Marché-des-Innocens en de verdrijving der oproerlingen van daar, groeide de menigte, grootendeels door nieuwsgierigheid gelokt op het hooren der geweerschoten van het gemelde plein, bestendig in de omgelegen straten aan, zooals in de straat St. Honoré, de wijk der Halle, het klooster St. Mery, de straten St. Denis en St. Martin, enz. Onder begunstiging dier menigte begingen de rustverstoorders allerlei moedwil, de lantaarns werden verbrijzeld, de rijtuigen aangehouden, de voorbijgangers mishandeld, de half opgeruimde barikaden van den vorigen dag hersteld, doch deze weldra op de komst van de troepen weder verlaten. Deze tooneelen duurden voort van twaalf tot vier ure des namiddags, toen eene met meer volharding verdedigde barikade bij het klooster St. Mery, het oproer een oogenblik een ernstiger aanzien gaf. Een der op de barikaden gesneuvelden werd door de opstandelingen op de schouders genomen en als een zegeteeken en ter aanzetting tot wraakzucht onder de menigte rondgedragen; zoo werden, onder geschreeuw en verwenschingen, en door eene steeds aangroeijende menigte verscheidene wijken doorloopen, tot de hoop opstandelingen op de plaats Maubert gekomen, door eene krachtig uitgevoerde kavallerie-charge van de municipale garde overvallen en verstrooid werd. Van de plaats Maubert verdreven, kwam het den opstandelingen in het hoofd om een' aanval op de polytechnieke school te doen, in de hoop voorzeker van bijval bij de kweekelingen te vinden, even als deze jonge lieden zich in 1830 aan de volksbeweging aangesloten hadden. Hunne verwachting werd echter te leur gesteld. De dolzinnige hoop werd aan de gezegde school met geweerschoten ontvangen. Drie der oproerlingen bleven op de plaats; de overige namen de vlugt, na te vergeefs beproefd te hebben om het hek te verbrijzelen, achter hetwelk de kweekelingen met de officieren en de generaal *Tholozé* zich verschanst hadden. De aanval op de polytechnieke school was de laatste stuiptrekking van het oproer; de oproerlingen verstrooiden zich geheel en de rust is verder niet gestoord.

Reeds gisteren morgen waren de drie prinsen, de hertogen van *Orleans* en *Nemours* en de prins *van Joinville*, van den maarschalk *Gérard* en een' grooten staf vergezeld, langs de boulevards en overal waar de troepen gestationeerd stonden gereden en werden met blijken van geestdrift door de troepen en de nationale garde ontvangen. Ten vijf ure heeft de koning zelf, omgeven van zijne vijf zonen, de nationale garde en de linietroepen op het plein van het Caroussel verzameld, in oogenschouw genomen en werd met eenparig gejuich begroet.

Dezen morgen heeft de maarschalk *Gérard* van zijnen staf vergezeld, de twaalf mairies van de hoofdstad bezocht en de nationale garde dank gezegd over de loffelijke wijs waarmede zij tot beteugeling van het oproer had medegewerkt.

Door de autoriteit worden overigens heden nog groote voorzorgen genomen; op de plaats van het Caroussel staan nog troepen gestationeerd; de andere zijn afgetrokken, maar geconsigneerd in hunne kasernen; overigens is de gemeenschap op de pleinen en in de straten hersteld.

Het getal der gekwetsten gisteren middag ten twee ure in het hotel Dieu gebragt, bedroeg 69, waarvan echter reeds de helft gestorven waren; onder deze gekwetsten waren een twintigtal militairen; in vier andere hospitalen waren nog 56 gekwetsten gebragt en in het Val-de-Grâce, nog 18 gekwetste militairen.

Onder de zwaargekwetsten bevond zich de kolonel *Ballon* of *Peleon*, van het 53ste regiment van linie. — Volgens den *Messager* bedroeg het getal der gekwetsten die gisteren middag in de hospitalen gebragt waren reeds 190. Het getal der gedooden wordt door sommigen op 50, door anderen op 90 begroot.

In den loop van gisteren zijn meer dan 500 mandaten tot in bewaring neming uitgegeven geworden. Onder de gearresteerden zou volgens het gerucht zich zekeren *Blanqui* bevinden, wiens naam reeds meermalen in de volksoproeren voorgekomen is, en die een der hoofden van de jongste beweging zou geweest zijn. Hij en een ander, zekere *Barbes*, een der verdedigers van de beklaagden van april, had zich aan het hoofd der bende bevonden die naar het plein du Chatelet trok, en had zelf den aldaar wachthebbenden officier met een pistoolschot doodgeschoten, terwijl *Barbes* de schildwacht geveld had. *Barbes* zelf zou intusschen gisteren aan de zijde van *Blanqui* gevallen zijn, en het zou zijn lijk geweest zijn dat de oproerlingen onder wraakgeschrei hadden rondgedragen.

Bij de wapensmeden, gebroeders *Lepage*, waar de oproerlingen het eerst inbreuk maakten, heeft men de volgende gedrukte proclamatie gevonden:

» Te wapen burgers! het noodlottig uur heeft voor de onderdrukkers geslagen; de lafhartige dwingeland der Tuilerien lacht om den honger die de ingewanden van het volk verteert; eindelijk zullen zij hunne straf ontvangen. Het verraden Frankrijk, het bloed onzer omgebragte broeders schreeuwt u toe, om wraak roepende; dat deze wraak verschrikkelijk zij; te lang heeft zij getoefd; dat eindelijk te gronde ga het zich-zelven bevoordeelen, ten koste van anderen, en dat de gelijkheid zich zegevierend vestige op de puinhoopen van het koningschap en der arristocratie. Het voorloopig gouvernement heeft militaire chefs uitgekozen om het gevecht te leiden; deze chefs zijn uit u midden voortgekomen; volgt hen, zij zullen u tot de overwinning leiden. Dat het volk opsta en zijne vijanden zullen als het stof voor den storm verdwijnen; slaat, verdelgt zonder mededogen de lage satellieten, vrijwillige medepligtigen der dwingelandij; maar strekt de hand naar die soldaten die uit uw midden zijn voortgekomen en die tegen u, hun eigen bloed, de wapenen niet zullen keeren. Voorwaarts! Leve de Republiek!" — Dit stuk was door *Blanqui* onderteekend.

— De *Moniteur Parisien* zoekt de waakzaamheid der policie te verdedigen, met te zeggen dat de prefect reeds zondag morgen een

berigt had ontvangen, waarin tegen nieuwe aanslagen gewaarschuwd werd en waarop er voorzorgen aan de prefectuur van policie en in de kasernen genomen waren. Ook het *Journal des Débats* vermeldt met lof den ijver van den prefect bij het oproer. Intusschen wordt ten aanzien van het eerste aangemerkt, dat het thans bewezen is dat tusschen een en half twee ure van zondag middag, een getal van 3 à 400 personen in den omtrek van de straat Bourg Abbé, met vijf of zes in getal, zijn gekomen en zich in verschillende wijnhuizen hebben opgehouden, tot zij ten half drie eensklaps het magazijn der gebroeders *Lepage* aanvielen. Indien de policie waakzaam was geweest, had zij de vereeniging van zoo vele lieden op een centraal punt, in een uur tijds toch moeten opmerken.

Het gerucht heeft geloopen dat onder de gearresteerde personen, zich ook de kolonel *Vaudrey*, die in het Straatsburger komplot betrokken is geweest, bevond. Zulks wordt echter tegengesproken.

Bij de personen die te midden van het oproer gearresteerd werden, heeft men bevonden dat zij bijna alle ieder 50 à 60 fr. in specie bij zich hadden.

Al de bladen komen overeen omtrent het karakter van het jongste oproer. De bevolking noch de menigvuldige werklieden, die inzonderheid met den maandag niet aan het werk waren, hebben geen deel aan hetzelve genomen. Bij de troepen en nationale garde is niet de minste bijval gevonden; het getal der oproerigen heeft zich bepaald tot een drie à vier honderd dolzinnigen, wier verdwaasdheid hunne stoutmoedigheid evenaarde.

— De oproerige gebeurtenissen hebben de dagbladen den tijd nog niet gegeven om hunne aanmerkingen over het nieuwe ministerie te maken. Intusschen schijnt het reeds, dat geen der verschillende organen bijzonder te vreden is met het uit de verschillende partijen zamengesteld kabinet. Heden verzekerde men stellig, dat de heer *Bresson* de portefeuille van de buitenlandsche zaken zou overnemen en de maarschalk *Soult* aan het hoofd van het departement van oorlog zou komen.

— Door middel van den telegraaf heeft men berigten uit Londen tot zondag avond, houdende dat lord *Melbourne* en al de vorige ministers weder aan de zaken gekomen waren.

— Uit Bayonne deelt de *Moniteur* de volgende telegraphische depêche van den 13den dezer mede:

» *Cabrera* onderschept den weg van Madrid. Voor de vierde maal is de post achter gebleven.

» *Espartero*, op den 8sten volkomen meester van Ramales, kondigt aan dat hij den 10den Guardamino zou aanvallen."

— De hertog van Bassano (*Hugues Bernard Maret*) is gisteren middag in den ouderdom van 76 jaren overleden. Hij was te Dyon in 1763 geboren.

— Ter beurze werd naauwelijks meer over het oproer gesproken. Zeer opmerkelijk is het, dat de koers, waarop anders de minste gebeurtenis invloed heeft, bijna in het geheel niet door de jongste onlusten geschokt is geworden. Men zag ter beurs met ongeduld de koers in de kamer van den president te gemoet, bevreesd dat dezelve op den heer *Thiers* zou vallen. — De notering was heden (14 Mei) 5 pCt. 111,50; 3 pCt. 81,70; Nap. r. 101,85; Sp. Ardoin 20; Rom. L. 100⅝; Portugal 21¾.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 16den Mei.

Naar men verneemt, is door Zijne Majesteit het besluit genomen, waarbij de verlofgangers van de ligting van 1832 en 1833 met onbepaald verlof naar hunne haardsteden zullen worden gezonden.

— Van Regeringswege is eene som van *f* 6000 als bijdrage verstrekt geworden in de kosten der herstellingen van de doorbraken in de pruissische rijndijken, onder Rees, in Pruissen.

— Dezer dagen hebben zich de heeren procureurs *Eyssel* en *Schrijver* bij de arrondissements-regtbank te 's Hage, de eerste namens de regering, de tweede namens den heer *Weemaels*, geconstitueerd in de voor die regtbank te behandelen zaak, nopens het ontstane geschil over den eigendom der voormalige normale drukkerij te Brussel, die door den heer *Weemaels* naar herwaarts is overgebragt. Binnen kort zullen de conclusien in deze zaak genomen worden. Naar men verneemt zal Mr. *D. Donker Curtius* voor den heer *Weemaels* het woord voeren.

— De Nijmeegsche courant schrijft van den 14den het volgende:

„ Gisteren avond kwam alhier, per stoomboot, van Keulen aan, Z. D. H. de erfgroothertog van Saxen-Weimar en gevolg, afstappende in het hôtel *de Plaats Roijaal*, waar Hoogstdezelve nog vertoeft. Het vertrek is nog niet bepaald.

» Z. Ex. graaf *van Wylich* en *Lottum*, gevolmagtigd minister van Z. M. den Koning van Pruissen, aan het hof te 's Gravenhage, kwam ll. Zondag avond alhier aan, en vervolgde deszelfs reize naar Frankfort den volgenden morgen, na in *de Plaats-Roijaal* overnacht te hebben."

— Uit Sas-van-Gent wordt in een bijzonder berigt van den 13den dezer geschreven; » De verdedigingswerken alhier, zooals palissaden, barrières, enz, welke men sedert 1830 heeft opgerigt, zijn reeds voor het grootste gedeelte afgebroken. Eerstdaags zal men overgaan tot het slechten der aarden-werken, waardoor onze stad weder hetzelfde aanzien als voor den opstand in 1830 zal verkrijgen. Eergisteren is het geschut uit het vijfde district te Neuzen opgelegd."

— Uit Delfzijl verneemt men, dat men aldaar voornemens is, op den 23sten Mei aanstaande, ter gelegenheid van de vijf-en-twintigste verjaardag van den gewenschten uittogt der fransche troepen uit die vesting, eenige gepaste volksfeesten aan te leggen, om alzoo, zoowel de toenmalige belegeraars als belegerden, van welke er nog een groot getal in leven is, in de gelegenheid te stellen, om die voor allen en voor r geheel Nederland belangrijken dag, gemeenschappelijk te vieren.

— Door het kunstlievend genootschap *Pictura* te Groningen, is thans eene tentoonstelling daargesteld van schilderijen van levende Nederlandsche meesters. Ruim 150 stukken zijn daar bijeen, waaronder vele voortreffelijke. Onder anderen worden als zoodanig genoemd, onder de vrucht- en bloemstukken, die van *Eelkema* te Leeuwarden, onder de stille levens die van *de Cocq* te 's Hage; onder de portretten die door de heeren *Eerentsman*, *Buys* en *Ensing* vervaardigd; ook eenige historische stukken zijn er, zooals dat door *Ehnle* te 's Hage, *Cornelis de Witt* voorstellende, gedwongen om, ziek zijnde, de acte tot vernietiging van het eeuwig edict te teekenen; en een ander van *A. Bakker* te Rotterdam, voorstellende de admiraal *de Ruyter*, met zijn gezin bezig uit den bijbel te lezen, terwijl de Prins *de Sargio* hem komt bezoeken en zich verwondert over dit eenvoudig echt Nederlandsch tafereel. » Het voortreffelijkste kunststuk, — schrijft men uit Groningen — is misschien een amandeljood op de Botermarkt te Amsterdam bij kaarslicht, door *van Schendel* te 's Hage, welk stuk, benevens het daarnaast hangende van denzelfden meester, den beschouwer de nimmer geëvenaarde avondschool van *Douw* te binnen brengt."

— Eergisteren namiddag, ten half vijf ure is te Rotterdam op 's konings werf, met het beste gevolg, van stapel geloopen Zr. Ms. korvet *Juno* van 32 stukken.

Op den zelfden dag is daar op de scheepstimmer werf *het Land van Belofte*, van de wed. *E. Visser*, regelmatig van stapel geloopen het barkschip *Mosambique*, groot 750 tonnen, zullende gevoerd worden door *T. J. J. Bouman*, en varen voor rekening van eenige ingezetenen dezer stad, vereenigd met de heeren *A. van Hoboken en Zonen*, als commissarissen, en *Hudig en Blokhuyzen*, als boekhouders. Daarna is de kiel gelegd voor een schip van gelijke grootte, genaamd *Amboina*, voor rekening van de heeren *A. van Hoboken en Zonen*.

— Uit de Helder, wordt van den 13den Mei gemeld: „ Heden middag is alhier binnengekomen, Zr. Ms. stoomboot *Curaçao*, kommandant, luitenant ter zee, 1ste klasse, *Coertzen*."

— Te Dordrecht is ll. zaturdag het fregatschip *Dortenaar* in veiling verkocht voor *f* 47,200.

De Belgische vertegenwoordigers hebben eergisteren de discussien over den Schelde-tol voortgezet, en hebben nog een aantal sprekers het woord gevoerd. Verscheidene amendementen werden nog voorgedragen, onder anderen door de heeren *van Custem* en *Deschamps*.

*** GETROUWD:

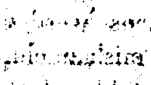
G. J. J. FRACKERS,
2de Luit. 2de Bat. 17de Afd. Infant.
EN
J. TROTTJE.

BREDA, den 16. Mei 1839.

Eenige Kennisgeving.

DE WED. FOLLA,

in GALANTERIEN, enz., op de Groote Markt te Breda, heeft de eer hare Begunstigers te berigten, dat zij een Assortiment GOEDEREN uit de beste Binnen- en Buitenlandsche Fabrieken heeft ontvangen, dewelke zich zoo in keurigheid als billijke prijzen bijzonder onderscheiden; zij vleit zich in de gelegenheid gesteld te worden, zulks te doen blijken.

Den 31. Mei 1839, zal er ten Huize van A. C. VAN DE NOORT, in den *Teteringschen Dijk*, buiten de Boschpoort, Publiek worden Verkocht:

Vier zeer goede RIJ- en TREKPAARDEN.

Zeventien RIJTUIGEN, waaronder verscheidenen zoo goed als nieuw.

Degenen welke verlangen bij deze Verkooping dergelijke VOORWERPEN *TE KOOP* aan te bieden, kunnen zich te dien einde vervoegen vóór of uiterlijk op Dingsdag den 21. dezer, bij W. A. DE HAAN, Ondernemer van Publieke Verkoopingen te *Breda*.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers